

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Tuin van villa De Smet

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Tuin van villa De Smet

Titel:	Tuin van villa De Smet
Provincie:	Vlaams-Brabant
Gemeente:	Dilbeek
Deelgemeente:	Dilbeek
Bron:	Schepping: 2014-11-19 Bijwerken: 2017-05-30 URI: https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/134723
Coördinaten:	Breedte: 4.24201500415 Lengte: 50.8384672664

Primaire tekst

Een uit twee, haaks op elkaar staande strookpercelen samengestelde tuin, oorspronkelijk 1 hectare 19 are, met kruisvormig ingedeelde parterre (nu verdwenen) en een mooi panorama over de Pedevallei als achtergrond, aangelegd rond een in 1912 gebouwde, in de jaren 1920 verbouwde villa; de 130 meter lange oprijlaan is omgeven met landschappelijk plantsoen; typisch voorbeeld van een geleend landschap ('borrowscape').

Vanaf het einde van de 19de eeuw komt in reliëfrijke streken rond vrij bescheiden villa's een type van tuin in zwang dat beantwoordt aan een concept uit de klassieke Chinese en Japanse tuinkunst: het geleende landschap (respectievelijk jie jing en shakkei, te vertalen als geleend uitzicht of leenlandschap). Met zo weinig mogelijk grond probeert men een zo groot mogelijk belevingseffect te verkrijgen. Het uitzicht – het 'geleende' landschap ('borrowscape') – is belangrijker dan de inhoud; de structuur van de tuin of het park en de ligging, oriëntatie en vormgeving van de gebouwen (grote balkons en terrassen) staan in functie van het omgevende landschap; de tocht naar het landhuis wordt beloond met een fraai panorama. De tuin bij de villa die in 1912 door de industrieel Joris Oor op de (grillige) grens tussen Itterbeek en Dilbeek werd gebouwd, beantwoordt ten volle aan dit 'extraverte' aanlegconcept.

De villa vormt het scharnierpunt tussen twee circa 40 meter brede strookpercelen, die nagenoeg haaks op elkaar staan. Het eerste perceel, op het voormalige grondgebied Itterbeek, vertrekt van de Zakstraat, klimt van hoogtelijn 76 meter tot bijna 83 meter over een afstand van 130 meter en herbergt de lichtjes slingerende oprijlaan – een besloten maar boeiende ruimte die door gevarieerd hoogstammig groen wordt omzoomd: bruine beuken (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), Italiaanse populieren (*Populus nigra* 'Italica'), vederesdoorns (*Acer negundo*), gewone robinia's (*Robinia pseudoacacia*). De boszoom is voorzien van een rijke onderbeplanting met bloeiende soorten als *Ribes aureum* en werd aan de veldzijden afgezoomd met ligusterhaag, waarvan fragmenten bewaard zijn. Halverwege wordt het gesloten plantsoen in zuidwestelijke richting onderbroken door een opening, omkaderd door zes lindebomen (*Tilia x europaea*); de bezoeker of wandelaar krijgt hier een voorproefje van het vergezicht dat hem 60 meter verderop te beurt zal vallen. Het gazon naast het rijspoor is gestoffeerd met enkele fruitbomen, Ierse taxussen (*Taxus baccata* 'Fastigiata'), hulstbomen (*Ilex aquifolium*) en – helemaal op het einde – een rododendronmassief (*Rhododendron ponticum*).

De vrij bescheiden bakstenen villa met een langs drie zijden aflopend pannendak – vermoedelijk het resultaat van een (min of meer modernistische) verbouwing uit de jaren 1920, nadat ze door Georges De Smet was aangekocht – bevindt zich aan het eindpunt van de oprijlaan (op het voormalige grondgebied Dilbeek) en fungeert als belvédère voor een vergezicht in zuidwestelijke richting, min of meer samenvallend met het tweede strookperceel. De nog vlakke voorgrond van dit naar

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Tuin van villa De Smet

Brabantse normen schitterende panorama werd tot in een recent verleden (zoals blijkt uit een topografische kaart van 1953) gevormd door een geometrische siertuin met padenkruis. Het afdalend gedeelte van het perceel was met fruitbomen beplant. In 2000 was deze parterre geëvolueerd tot een grazige braak.

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Wijnant, Jo

Datum: 2005

Titel Text: Tuin van villa De Smet

Grafische documenten

Laan naar villa De Smet (Deneef, Roger, 01-01-2000, ©Vlaamse Gemeenschap)

Dilbeek Zakstraat 81 (Kennes, Hilde, 14-09-2010, ©Vlaamse Gemeenschap)

Laan naar de Villa De Smet (Deneef, Roger, 01-01-2000, ©Vlaamse Gemeenschap)

Bibliografie

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Kadastrale opmetingsschetsen Dilbeek 1913/34 en 1915/15.

Kadasterarchief Vlaams-Brabant, Oude kadastrale 212 leggers Dilbeek art. 1482 en Itterbeek art. 1050.

JELlicoe G. e.a., *The Oxford companion to gardens*, Oxford, New-York, Oxford University Press, 1986, p. 304 en 511.

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121396>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/206985>

Beknopte karakterisering

Datering: vóór WO I

Typologie: afsluitingshagen, oprijlanen, tuin- en parkbeplantingen, villa's (bouwkundig erfgoed), villatuinen